

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

247000

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ในกรอบ
วิธีสอนตาม-สอนตาม ที่มีผลต่อทักษะการอยู่ร่วมกันแบบ
อารยประเทศชาติยุคใหม่ที่มีความยุติธรรมและการรับผิดชอบต่อสังคม
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๘

ภาณุเดช ประทุมบุตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของงานที่จัดทำตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ศึกษาศาสตร์
สาขาศึกษาศาสตร์และการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

พ.ศ. ๒๕๕๓

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถี ในกระบวนการ
วิธีสืบสวน-สอบสวน ที่มีผลต่อทักษะการอยู่ร่วมกันแบบอารย
ประชาธิปไตยด้านความยุติธรรมและการรับรู้การปฏิบัติจากครู
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ภาณุเดช ประทุมมา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถี ในกระบวนการ
วิธีสืบสวน – สอบสวน ที่มีต่อทักษะการอยู่ร่วมกันแบบ
อารยประชาธิปไตย ด้านความยุติธรรมและการรับรู้การ
ปฏิบัติจากครู ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัย

ภาณุเดช ประทุมมา

สาขาวิชา

หลักสูตรและการสอน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.เรียม ศรีทอง

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ศาสตราจารย์ ดร.วิรุยทช วิเชียรโชติ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราณี วิชกุล

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานการสอบ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภวรรณ เล็กวิไล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.เรียม ศรีทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ศาสตราจารย์ ดร.วิรุยทช วิเชียรโชติ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปราณี วิชกุล)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(รองศาสตราจารย์ ดร. จิตรี โพธิ์งามกะ)

โครงการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉรี ขจรไชยกูล)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
วันที่ เดือน 10 กย 2557 พ.ศ.

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถี ในกระบวนการ
วิธีสืบสวน- สอบสวน ที่มีต่อทักษะการอยู่ร่วมกันแบบ
อารยประชาธิปไตย ด้านความยุติธรรมและการรับรู้
การปฏิบัติจากครู ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัย

ภาณุเดช ประทุมมา

ระดับการศึกษา

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

พ.ศ.

2553

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.เรียม ศรีทอง

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ศาสตราจารย์ ดร.วีรยุทธ วิเชียรโชติ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราณิ วิชกุล

247000

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถี ในกระบวนการสืบสวน- สอบสวน ที่มีต่อทักษะการอยู่ร่วมกันแบบอารยประชาธิปไตยด้านความยุติธรรมและการรับรู้การปฏิบัติจากครู ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์ย่อยดังนี้ 1) เปรียบเทียบทักษะการอยู่ร่วมกันแบบอารยประชาธิปไตยด้านความยุติธรรม ระหว่างก่อนและหลังการทดลอง การจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถีฯ 2) เปรียบเทียบทักษะการอยู่ร่วมกันแบบอารยประชาธิปไตยด้านความยุติธรรม ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถีฯ กับกลุ่มควบคุม 3) เปรียบเทียบการรับรู้การปฏิบัติจากครู ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถีฯ กับกลุ่มควบคุม ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของ 5 โรงเรียนในพื้นที่เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ จำนวน 70 คน จากการเลือกสุ่มอย่างง่ายมา 2 ห้องเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เป็นสถิติที่ใช้ในการพรรณนาข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถีฯ มีทักษะการอยู่ร่วมกันแบบอารยประชาธิปไตยด้านความยุติธรรม สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 2) กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถีฯ มีทักษะการอยู่ร่วมกันแบบอารยประชาธิปไตยด้านความยุติธรรม สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถีฯ มีการรับรู้การปฏิบัติจากครู สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Abstract

Thesis Title	A Study of The Effects of Arayawithee Investigative Method of Inquiry on Arayaprachathirpatai Living Together Skills Aspect of Justice and Perceived Teacher Behaviors for Pratomsuksa 6 students.
The Researcher	Panudath Pratumma
Level of Study	Master of Education (Curriculum and Instruction)
Year	2010
Principal Thesis Advisor	Assoc. Prof. Dr. Riam Srithong
Associate Thesis Advisor	Prof. Dr. Weerayudh Wichianjote
Associate Thesis Advisor	Asst. Prof. Pranee Vichakul

247000

The main objective of this research was to study the effects of Arayawithee Investigative Method of Inquiry (AIMI) on Arayaprachathipatai living together skills in an aspect of justice and perception of teachers' behaviors of Prathomsuksa 6 students. It also aimed to: 1) compare Arayaprachathipatai Living together skills in an aspect of justice before and after the instruction employing AIMI, 2) compare Arayaprachathipatai living together skills in an aspect of justice between the group that received the instruction employing AIMI and controlled group and 3) compare the perception of teachers' behaviors between the AIMI group and the controlled group. A research population was Pratomsuksa 6 students of 5 schools in Bangkok District under the jurisdiction of Bangkok Metropolitan in the second semester of 2009 academic year. The samples comprised 70 Pratomsuksa 6 students and were selected from two classes of Thainiyomsongkor School. The statistics used to analyze the data were descriptive and t-test using statistical package. The finding revealed that 1) The AIMI group had higher skills in living together in an aspect of justice than before instruction employing AIMI with statistically significant level of .01., 2) The AIMI group had higher skills in living together in an aspect of justice than the controlled group with statistically significant level of .01., 3) The perception of teachers' behaviors of the AIMI group was higher than of the controlled group with statistically significance level of .01.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วิเชียรโชติ ซึ่งเป็นผู้ให้ความรู้เรื่องการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถี ในกระบวนการสืบสวน-สอบสวน และเป็นผู้ส่งเสริมให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร.นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ ได้กรุณาตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎี และให้แนวคิดในการสร้างสื่อการเรียนรู้ รวมถึงการตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถี ในกระบวนการสืบสวน-สอบสวน อย่างละเอียด ในแต่ละขั้นตอน ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เรียม ศรีทอง ที่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎี และการทำวิจัยที่ถูกต้อง ยอมเสียสละเวลาให้คำแนะนำดูแลเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ ในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องของการทำวิทยานิพนธ์ทุกขั้นตอนเพื่อให้มีความสมบูรณ์ที่สุด และคอยให้กำลังใจตลอดมา ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราณ วิชกุล ที่กรุณาตรวจสอบ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สถิติในการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักของสถิติเพื่อการวิจัยที่ถูกต้อง ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ช่วยกรุณาตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์และฝ่ายธุรการคณาจารย์ประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ให้ความร่วมมืออนุเคราะห์สถานที่กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อชม ประทุมมา (ที่ล่วงลับไปแล้ว) และคุณแม่ลำดวน ประทุมมา ที่เป็นผู้ให้กำเนิด ให้การอบรมสั่งสอนเลี้ยงดูจนเติบโตใหญ่ ให้การสนับสนุนทุนการศึกษาตลอดมาและน้องทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจให้ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ขอขอบคุณอาจารย์วิเชียรแดงสว่าง ผู้จัดการอาคารฝึกประสบการณ์วิชาชีพพระนครแกรนด์วิว ที่ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกเรื่องเวลาและอุปกรณ์ในช่วงที่ทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณ นางสาวณัฐิณี ใจเย็น และเพื่อนร่วมงานทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือเรื่องการทำงานและให้กำลังใจผู้วิจัยอย่างยิ่งตลอดมา

ภาณุเดช ประทุมมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ

บทที่

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
สมมติฐานการวิจัย.....	11

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถี.....	13
ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถี ฯ.....	13
ปรัชญาการเรียนการสอนแบบอารยวิถี.....	16
โครงสร้างระบบการเรียนการสอนแบบอารยวิถี.....	19
จิตวิทยาพื้นฐานในการเรียนการสอนแบบอารยวิถี.....	21
หลักการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถี.....	26
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอยู่ร่วมกันแบบอารยวิถี.....	
ประชาธิปไตยด้านความยุติธรรม.....	34
ความหมายของทักษะการอยู่ร่วมกันแบบอารยประชาธิปไตยด้านความยุติธรรม.....	34
ความหมายของการอยู่ร่วมกัน.....	34

	หน้า
ความหมายของอารยประชาธิปไตย.....	35
• ความหมายของความยุติธรรม.....	39
ความสำคัญของทักษะการอยู่ร่วมกันแบบอารยประชาธิปไตย.....	
ด้านความยุติธรรม.....	41
การวัดทักษะการอยู่ร่วมกันแบบอารยประชาธิปไตยด้านความยุติธรรม.....	45
การพัฒนาทักษะการอยู่ร่วมกันแบบอารยประชาธิปไตยด้านความยุติธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	48
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับ การรับรู้การปฏิบัติจากครู	
ความหมายของการรับรู้.....	52
ความสำคัญของการรับรู้การปฏิบัติจากครู.....	54
การวัดการรับรู้การปฏิบัติจากครู.....	61
การจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถีฯ กับ การพัฒนาทักษะการอยู่ร่วมกัน.....	61
แบบประชาธิปไตยด้านความยุติธรรม.....	63
การจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถีฯ กับ การรับรู้การปฏิบัติจากครู.....	67
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
แบบของการวิจัย.....	68
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	69
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
การดำเนินการทดลอง.....	86
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	88
สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย.....	89
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง.....	92
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง.....	93
5 สรุป อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	104
อภิปรายผลการวิจัย.....	105
ข้อเสนอแนะ.....	111

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คู่มือการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถี ในกระบวนการวิธีสืบสวน-สอบสวน.....	125
--	-----

ภาคผนวก ข

แบบวัดทักษะการอยู่ร่วมกันแบบอารยประชาธิปไตยด้านความยุติธรรม.....	268
--	-----

การตรวจสอบแบบวัดทักษะการอยู่ร่วมกันแบบอารยประชาธิปไตย ด้านความยุติธรรม.....	281
--	-----

ตาราง คำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตารางแบบแสดงความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของแบบวัดทักษะการอยู่ ร่วมกันแบบอารยประชาธิปไตยด้านความยุติธรรม.....	313
--	-----

ตารางการวิเคราะห์ระดับความยาก อำนาจจำแนกและการหาความเชื่อมั่น ของข้อสอบหรือแบบวัด.....	316
---	-----

ภาคผนวก ค

แบบวัดการรับรู้การปฏิบัติจากครู.....	322
--------------------------------------	-----

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการทดลองเครื่องมือ.....	330
--	-----

ภาคผนวก จ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	333
---	-----

หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	335
---	-----

ภาคผนวก ฉ

การวิเคราะห์ข้อมูลของทักษะการอยู่ร่วมกันแบบอารยประชาธิปไตย ด้านความยุติธรรมทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป.....	342
---	-----

การวิเคราะห์ข้อมูลการรับรู้การปฏิบัติจากครู ทางสถิติโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป.....	343
---	-----

ประวัติผู้วิจัย.....	348
----------------------	-----

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง.....	70
3.2 ขั้นตอนการดำเนินการทดลองแผนการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถี ฯ.....	87
4.1 การทดสอบค่าที่ของความแตกต่างค่าเฉลี่ยทักษะการอยู่ร่วมกันแบบอารยประชา ธิปไตยด้านความยุติธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบอารยวิถีฯ กับ กลุ่มควบคุม.....	92
4.2 การทดสอบค่าที่ของความแตกต่างค่าเฉลี่ยทักษะการอยู่ร่วมกันแบบอารย ประชาธิปไตยด้านความยุติธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนทดลอง กับ หลังทดลอง ของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบอารยวิถี ในกระบวนการวิธีสืบสวน-สอบสวน.....	93
4.3 การทดสอบค่าที่ของความแตกต่างค่าเฉลี่ยทักษะการอยู่ร่วมกันแบบอารย ประชาธิปไตยด้านความยุติธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลอง ของกลุ่มที่มีการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถี ในกระบวนการวิธีสืบสวน-สอบสวน กับ กลุ่มควบคุม.....	94
4.4 การทดสอบค่าที่ของความแตกต่างค่าเฉลี่ยการรับรู้การปฏิบัติจากครู ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ได้จัดการเรียนรู้แบบอารยวิถีฯ กับกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง.....	95
4.5 ข้อสังเกตที่ได้จากการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถีฯ.....	96

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
2.1 ปรัชญาพื้นฐานของการเรียนการสอนแบบอารยวิถี ในกระบวนวิธีสืบสวน- สอบสวน.....	17
2.2 โครงสร้างการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถี ตามแนวพุทธศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์.....	21
2.3 จิตวิทยาการเรียนการสอนแบบอารยวิถี.....	21
2.4 จิตวิทยาการเรียนรู้ในกระบวนกรเรียนการสอนแบบอารยวิถี.....	22
2.5 กระบวนการในการสั่งกับแนวทาง.....	23
2.6 ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถี ในกระบวนวิธีสืบสวน-สอบสวน.....	32
2.7 แสดงแผนภาพความสัมพันธ์ของการรับรู้ระหว่างบุคคล.....	56
3.1 การสูมตัวอย่าง.....	70
3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการทดลองแผนการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถี.....	72
3.3 การออกแบบ และวางแผนการจัดการเรียนรู้แบบอารยวิถีที่มีผลต่อ ทักษะการอยู่ร่วมกันแบบอารยประชาธิปไตยด้านความยุติธรรม และการรับรู้การปฏิบัติจากครู.....	74
3.4 ขั้นตอนการสร้างแบบวัดทักษะการอยู่ร่วมกันแบบอารยประชาธิปไตย.....	80